

Życiorys

Podpisany Beiner Emil urodziłem się dnia 23 sierpnia 1877 r. w Nowych Hajdukach (Chorzów) z rodziców Ignacego i Otylii z domu Bryłka. Od 6-go roku życia uczęszczałem do szkoły podstawowej. Po ukończeniu szkoły poszedłem się uczyć zawodu zegarmistrzowskiego. Zawodu się jednak nie wyuczyłem z powodu złej mowy i pisma niemieckiego. Chciałem się więc nauczyć ślusarstwa, ale przerwałem naukę, gdyż zmuszano mnie do pracy nie mającej z zawodem nic wspólnego. Zgłosiłem się więc na kopalnię "Król" szyb św. Barbary za robotnika. Mając 18 lat wstąpiłem do Kółka Towarzyskiego. Byłem również członkiem założycielem towarzystwa "Sokół" i towarz. "Silesia". Z powodu mojej polskości robiono mi w pracy różne trudności. W zamian za wystąpienie ze związków polskich - przede wszystkim "Sokoła" - obiecywano mi lepszą pracę. Kiedy tego nie uczyniłem byłem zmuszony pracą z powodu szykan przerwać. Pracowałem więc kolejno w kopalni "Laura" szyb Aleksander, kop. "Makas" w Siemianowicach, kop. "Barbara", kop. "Prusy" w Miechowicach, kop. "Król" pole wschodnie. W latach 1915 - 1916 brałem udział w wojnie światowej na froncie francuskim, skąd mnie zwolniono do pracy na kopalni "Prezydent".

Dnia 6 stycznia 1919 r. rozpoczęła się strzelanina wojsk pruskich przed Inspekcją Górniczą w Chorzowie, w której uczestniczyłem wraz z innymi robotnikami. Od tego czasu stałem się bojownikiem powstańczym. Założyliśmy tajną bojówkę, której pierwszymi członkami byli ob. Steuer, Sewer, Włoka Józef i Rajnhold. Następnie przybywało coraz więcej członków. W marcu 1919 r. został Ob. Mrozek Jan obrany komendantem. Po strzelaninie przed Inspekcją Górniczą rozegrała się walka uliczna, podczas której zdobyliśmy dwa karabiny maszynowe. Karabiny te oddaliśmy Ob. Walerusowi z Brzezina, pod komendą Ob. Folkisa z Siemianowic. Dnia 17 sierpnia 1919 r. dostaliśmy wraz z Ob. Pielką Brunonem rozkaz rozbicia sekcji wojsk pruskich na kopalni "Laura". W czasie od 18.8 do 6.9.1919 r. brałem udział w walkach o zamek w Piaśnikach. Dnia 17.8.1920 r. otrzymaliśmy rozkaz rozbicia "Grenzschutzu" w szkole nr 12 w Chorzowie, co się nie udało. Poszedłem więc znowu na zamek, gdzie przebywałem do 12.9.1920 r. Następnie praca przedplebiscytowa. Udział w tajnej bojówce w obronie amatorów teatralnych, występując również sam jako amator teatralny na Śląsku. Trudniłem się również rozdawaniem afiszy i ulotek

poszczególnym członkom, które otrzymałem od Ob. Lewandowicza z Bytomia z hotelu "Lomnitz", a później od komisarza plebiscytowego Ob. Pieca. Dnia 20 marca 1920 r. brałem jako ławnik udział przy plebiscycie w hotelu Parkowym - Rejon I -. Po plebiscycie nastąpiły przygotowania do III - go powstania. Dnia 28 kwietnia 1921 r. rozpoczęło się rozwożenie karabinów z Przełajki do poszczególnych kompanii. Należałem do 6 i 9 komp. piechoty i karabinów maszynowych 4 p. p. Gajdzika do 5.7.1921 r. W okresie do 18 listopada 1921 r. przebywaliśmy w barakach w Oświęcimiu i Goczałkowicach. Dnia 2.7.1922 r. brałem udział w Straży Honorowej przy przyjęciu Wojsk Polskich. Następnie rozpoczęła się praca przy wyborach do Sejmu Śląskiego oraz Sejmu i Senatu Warszawskiego.

Dnia 28.8.1939 r. powołany zostałem do służby wojskowej do Wesołej; komendant Ob. Skulski. Dnia 30.8.1939 r. do Jaszowa na kopalnię Marks; kompanijny Benesz, sierż. Gajda. Uchodziłem aż do Tomaszowa. Z tamąd spowrotem przez Biłgoraj, Rozwadów, Szczucin, Działoszyce, Olkusz i Wolbrom do Chorzowa, dokąd wróciłem 6.10.1939 r. W czasie mej ucieczki zostałem okradziony, a zakopana w ziemi walizka wraz z ubraniami i bielizną zginęła. Po jednogodzinnym pobycie w domu musiałem znowu uchodzić i ukrywać się, gdyż przychodzili po mnie. Ponieważ stale u obcych ukrywać się nie mogłem, byłem zmuszony po 8-śmiu tygodniach wrócić do domu, gdzie do roku 1944 nawet lokatorom się nie pokazywałem. W domu wezwany zostałem 4 krotnie do partii i 2 krotnie do Gestapo, gdzie mnie pół dnia trzymali i poturbowali.

Za czynny udział w powstaniach, pracy przed plebiscytowej i plebiscycie zostałem odznaczony:

- 1 Gwiazdą Górnośląską,
- 2 Medalem Niepodległości,
- 3 Medalem Pamiątkowym za wojnę w latach 1918/1921
- 4 Krzyżem na Śląskiej Wstędze Waleczności

Po wojnie przyznano mi Krzyż Powstańczy.

Chorzów, dnia 4 lipca 1967 r.

Beiner Ewald